

Tułowice, dnia 24 marca 2020r.

Edukacja Leśna

Klasa 1a i 1ap Technikum Leśne Tułowice

ZAGADNIENIA DO OPRACOWANIA W CZASIE ZAWIESZENIA ZAJĘĆ SZKOLNYCH

Część 2

Drodzy uczniowie,

Mam nadzieję, że uporaliście się już z Leśnymi Kompleksami Promocyjnymi i mapa jest pięknie narysowana. Powoli będziemy przechodzić do kolejnego działu – Edukacja przyrodniczo-leśna. Na stronie szkoły, w zakładce Przedmioty Zawodowe / Edukacja Leśna Pan Jerzy Wójtowicz zamieścił link do strony, z której jest do pobrania plik PDF „ABC Edukacji Leśnej”. Między innymi na jego podstawie przygotowuje dla Was materiały i lekcje. Dla tego działu będzie to dla Was obowiązujący podręcznik.

W ramach wstępu do Edukacji Leśnej proszę obejrzeć następujące filmy:

https://youtu.be/SQK_6fS-pOM - Polskie Lasy Państwowe

https://youtu.be/H4yix_9EWol - Dla lasu, dla ludzi - czym jest zrównoważona gospodarka leśna

Proszę zapoznać się z opracowanym tematem:

Temat : Cele edukacji leśnej i przyrodniczej

Uczeń potrafi:

- (P) wymienić cele edukacji leśnej i przyrodniczej
- wyjaśnić rolę edukatora leśnego
- (R) przedstawić pozytywne skutki prowadzenia edukacji przyrodniczej i leśnej
- określić efekty braku edukacji leśnej i przyrodniczej
- ocenić istotność funkcji edukatora leśnego na tle innych stanowisk w nadleśnictwie

Edukacja Leśna w Lasach Państwowych

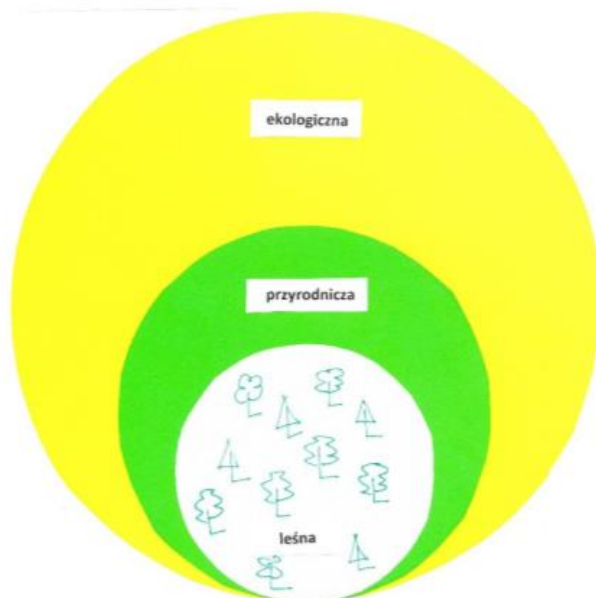
Elementy edukacji leśnej społeczeństwa w działalności leśników są tak stare jak leśna profesja.

Jednak dopiero powołanie leśnych kompleksów promocyjnych (LKP) w Polsce w 1994 r. wiązało się z formalnym przypisaniem Służbie Leśnej Lasów Państwowych nowych zadań w tym zakresie.

W latach 1995-2003 miał miejsce żywiołowy rozwój działalności edukacyjnej nadleśnictw, coraz chętniej podejmowanej przez leśników również poza LKP i bardzo dobrze odbieranej przez społeczeństwo w całym kraju.

W LP - najpierw edukacja leśna

EDUKACJA

EDUKACJA LEŚNA
obejmuje niewielką część
edukacji ekologicznej
i specyficzną część
edukacji przyrodniczej

1. Po co nam Edukacja przyrodniczo-leśna?

- Wokół gospodarki w lasach narosło **wiele mitów**, przekłamań i półprawd. Leśnictwo polskie bywa postrzegane niekiedy przez analogię do rzeczywistego, wciąż bardzo aktualnego dramatu pierwotnych lasów strefy tropikalnej czy tajgi syberyjskiej, gdzie każdego roku wylesienia liczone są w milionach hektarów.
- Znamienne jest, że **w świadomości większej części naszego społeczeństwa lasów w Polsce... wciąż ubywa**. Łatwo się o tym przekonać, zadając pytanie dzieciom, młodzieży i dorosłym, po raz pierwszy spotykającym się z leśnikiem.
- Kierownictwo Lasów Państwowych powołało w 2002 r. (Zarządzenie nr 41 dyrektora generalnego LP z 22 maja 2002 r.) „Zespół zadaniowy ds. wspomagania merytorycznego w zakresie edukacji leśnej w Lasach Państwowych”.
- Jest jednym z zadań realizowanych przez Lasy Państwowe

- W ramach tych działań podejmowana jest współpraca m.in. ze szkołami, organizacjami ekologicznymi, ośrodkami edukacji ekologicznej, parkami narodowymi i krajobrazowymi, biurami turystycznymi, domami kultury, kościołami, jednostkami samorządowymi, mediami.
- Działaniom edukacyjnym towarzyszy tworzenie obiektów edukacyjnych, prowadzenie szkoleń, zakup materiałów i środków dydaktycznych, wydawanie materiałów informacyjno-edukacyjnych.
- Brak wiedzy w społeczeństwie na temat racjonalnych zasad użytkowania zasobów przyrody, w tym zasobów leśnych;
- Brak edukacji leśnej w formalnych programach nauczania szkolnego (wszystkich poziomów)
- Ok. 80 proc. lasów w Polsce jest własnością narodową, publiczną (77,1 proc. z nadzorem Lasów Państwowych)
- Zagospodarowanie obszarów leśnych na potrzeby edukacji i turystyki przyrodniczej – zadanie gospodarza
- Przejrzystość działania Lasów Państwowych – nic do ukrycia, wstęp wolny
- Przekaz wiedzy o lesie i (zrównoważonej) gospodarce leśnej
- Podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie (potrzeb) racjonalnego i odpowiedzialnego korzystania z lasu (funkcji lasu)
- Budowanie zaufania społecznego do działalności zawodowej (kompetencji, profesjonalizmu) leśników

2. CELE EDUKACJI LEŚNEJ

- **Cele ogólne:** określają kierunek działań, wskazują na efekt końcowy, czyli obraz rzeczywistości, jaką chce się stworzyć, np. poznanie działań Lasów Państwowych w ochronie środowiska przyrodniczego.
- **Cele szczegółowe:** określają dokładnie, co ma osiągnąć odbiorca w procesie edukacyjnym,

a) Cele ogólne

- Rozbudzanie świadomości ekologicznej społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących ekosystemów leśnych.
- Uświadamianie współzależności między człowiekiem, społeczeństwem a przyrodą.
- Zapoznanie z budową i funkcjonowaniem ekosystemów leśnych oraz organizmami leśnymi.
- Uświadomienie znaczenia lasów dla funkcjonowania przyrody i życia człowieka.
- Kształtowanie odpowiedzialnych, aktywnych postaw społeczeństwa wobec środowiska leśnego.

- Uświadomienie konieczności przestrzegania norm, tj. nakazów i zakazów obowiązujących w lesie.
- Rozbudzenie wrażliwości na piękno i bogactwo przyrodnicze lasów.
- Kształtowanie wartości etycznych w bezpośrednim kontakcie z przyrodą.
- Promowanie współczesnego leśnictwa, wiedzy leśnej oraz kultury i historii leśnictwa.
- Promowanie idei zrównoważonego rozwoju.
- Upowszechnianie w społeczeństwie wiedzy o wielofunkcyjnej i zrównoważonej gospodarce leśnej.
- Ukazywanie kulturotwórczej roli lasu.
- Dążenie do rozumienia i akceptacji przez społeczeństwo Polityki Leśnej Państwa.
- Kształtowanie pozytywnego wizerunku leśnika.
- Rozpowszechnianie wiedzy o działaniach Lasów Państwowych w ochronie przyrody i środowiska przyrodniczego.

b) Cele szczegółowe

- np. poznanie technologii przyjaznych środowisku, stosowanych w gospodarce leśnej w danym nadleśnictwie,
- poznanie sposobów ochrony rzadkich i ginących gatunków roślin i zwierząt w działalności gospodarczej leśników.
- Itd..

3. Adresaci edukacji leśnej

- Edukacja przyrodniczo-leśna kreowana i realizowana przez leśników winna być przede wszystkim uzupełnieniem wiedzy nabywanej w ramach zajęć szkolnych i akademickich. N
- Bez wątpienia najczęstszymi adresatami edukacji w Lasach Państwowych są uczniowie szkół podstawowych i gimnazjaliści, chociaż coraz częściej mamy do czynienia z najwdzięczniejszymi „klientami” – z przedszkolakami.
- Odbiorcami edukacji przyrodniczo-leśnej bywają również nierzadko studenci i „niezorganizowani” dorośli.
- Ciekawym wyzwaniem jest dotarcie do samorządowców. Bowiem umiejętne przekazanie odpowiedniego zasobu informacji tym gremiom bardzo często procentuje trudnymi do przecenienia decyzjami Rad, dobrze służącymi środowisku przyrodniczemu.
- Zupełnie odrębną grupą adresatów są dziennikarze. W tym przypadku, zważywszy na specyfikę tego środowiska, zarówno materiały edukacyjne jak i sposoby ich prezentacji winny być niezwykle starannie przygotowywane i umiejętnie przekazywane.

a) Główne treści Edukacji Leśnej

- Budowa i funkcjonowanie lasu
- Znaczenie (funkcje) lasu: przyrodniczych (ekologicznych, ochronnych), społecznych, gospodarczych
- Zagrożenia i ochrona lasu
- Ochrona przyrody (konserwatorska, aktywna) i jej formy
- Zadania leśników i leśnictwa

5. Funkcja edukatora

- Jest to kadra współpracująca ze społeczeństwem, prowadząca szeroko rozumianą edukację leśną.
- Szeroko rozumianą, ponieważ obejmującą zarówno małe dzieci, jak i seniorów, mieszkańców wsi i miasteczek czy aglomeracji miejskich, a ponadto realizowaną w wielu formach – lekcji w lesie, konkursów, wystaw, publikacji, spotkań w szkole, audycji radiowych czy telewizyjnych.

6. Kwalifikacje i awans zawodowy liderów edukacji leśnej

- Chociaż działalność edukacyjna już na dobre zagościła w nadleśnictwach, to jeszcze brakuje kilku elementów ważnych dla sprawnego funkcjonowania tej wciąż nowej aktywności zawodowej leśników.
- Poza takimi, o których już wspomniano wyżej, jak nabywanie uprawnień pedagogicznych przez przynajmniej część pracowników nadleśnictwa, potrzebne jest określenie ścieżki awansu zawodowego dla pracowników, którzy odnajdą się w LP jako wytrawni edukatorzy.
- Dla nich winna być otwarta kariera zaczynająca się od stażysty, przez podleśniczego do stanowiska leśniczego ds. edukacji leśnej, w czasie nie dłuższym niż w przypadku pracownika, który zamierza zostać leśniczym w typowym leśnictwie gospodarczym.
- Wymagania i kwalifikacje, poza standardowymi jak dla Służby Leśnej, winny być ukierunkowane na dokształcanie i uprawnienia pedagogiczne oraz udokumentowane osiągnięcia na polu edukacji (własne opracowane i wdrożone projekty, publikacje, certyfikaty), a ponadto – co dzisiaj staje się standardem – znajomość języka obcego.

7. Program edukacji leśnej społeczeństwa w nadleśnictwie

- Zarządzenie nr 57 z 2003 r. wprowadziło do praktyki zawodowej nadleśnictw dokument zatytułowany „Program edukacji leśnej społeczeństwa w nadleśnictwie”.
- Program ma uniwersalny charakter.
- Wszystkie nadleśnictwa w kraju niezależnie od lokalizacji, specyfiki, przynależności do LKP, sąsiedztwa z parkiem narodowym, dużym miastem itp., niezależnie od stopnia

zaangażowania w działalność edukacyjną, opracowują taki Program według jednolitego, ramowego spisu treści.

- Przyjęta konstrukcja Programu pozwala na zachowanie pełnej różnorodności działań edukacyjnych, którymi wiele nadleśnictw w kraju może się poszczycić.
- Jednocześnie daje on możliwość gromadzenia i upowszechniania dobrych doświadczeń, pomysłów i projektów edukacyjnych.

PYTANIA KONTROLNE:

1. W jakim celu prowadzi się Edukację Leśną społeczeństwa?
2. Jakie są cele Edukacji Leśnej?
3. Jakie są cele ogólne?
4. Jak rozumiesz cele szczegółowe?
5. Do kogo adresowana jest Edukacja Leśna? – wyszczególnij.
6. Jakie są główne treści Edukacji Leśnej?
7. Kto to jest Edukator?
8. Jakie są wymagane kwalifikacje dla Edukatora?
9. Jakie konsekwencje może nieść ze sobą brak edukacji przyrodniczej społeczeństwa?
10. Jakie są pozytywne skutki edukacji leśnej?

Mgr inż. Karolina Maciejewska